Motion

1979/80:770

av Axel Andersson m. fl.
om en utredning rörande Guadeloupe-medlen

Årligen betalar Sveriges folk en ränteskuld till kungen på 300 000 kr. År efter år sedan 1815 – i 165 år – har detta belopp utbetalats till regerande monark. Hittills har nära 50 milj. kr. tillförts kungahuset på detta sätt. Detta kungahusets furstliga extraknäck redovisas i årets budgetproposition (bil. 20) som "Årlig ränta till Hans Maj:t Konungen" med den parentetiska kommentaren "den s. k. Guadelouperäntan"

Namnet kommer från den franska ön Guadeloupe, vilken tillföll Sverige som ersättning för deltagandet i kriget mot Napoleon. När kriget var slut såldes besittningen tillbaka till Frankrike, och Sverige fick i ersättning 24 miljoner franc.

Emellertid ansåg kungen (liksom hans adoptivson och arvtagare) att ön – och således också ersättningsbeloppet – var kungahusets privata egendom. Statsrådet protesterade först, men efter en mängd underliga turer svängde majoriteten, och den 6 juli 1815 framlades en proposition i frågan inför ståndsriksdagen. I den slogs fast att ön Guadeloupe avträtts av England till det svenska kungahuset "som en gärd av tillgivenhet" samt att kungen var villig att använda de 24 miljonerna till att betala Sveriges statsskuld. I gengäld skulle riksdagen förbinda sig att utbetala en årlig ränta på 200 000 riksdaler till Karl Johan och hans arvingar i all framtid. (När myntreformen genomfördes 1873 ändrades summan till 300 000 kr.) Propositionen gick igenom, vilket alltså är anledning till att riksdagen än i dag årligen förser kungahuset med s. k. Guadeloupemedel.

Enligt vår uppfattning innehöll denna märkliga affär (som timade för 165 år sedan) så många konstiga inslag och frågetecken, att riksdagen av regeringen bör begära en utredning om Guadelouperäntan fortsättningsvis skall utgå.

Hur kan en skuld – om än aldrig så kunglig – fortsätta att betalas utan att någonsin bli avskriven?

På vilka rättsliga grunder kan kungahuset stödja sig för att betrakta pengarna som sina?

Hur kan ett beslut för 165 år sedan – med dåtidens hårt skiktade klassamhälle och bristande demokrati – bli bestämmande för all framtid?

Med stöd av ovanstående föreslår vi

att riksdagen hos regeringen hemställer om en utredning som undersöker kungahusets lagliga rätt till den s. k. Guadeloupe-räntan.

Stockholm den 24 januari 1980

AXEL ANDERSSON (s)

IRIS MÄRTENSSON (s)

BENGT SILFVERSTRAND (s)

STIG ALFTIN (s)

OSKAR LINDKVIST (s)

OLLE WESTBERG (s)
i Hofors

GOTAB 64377 Stockholm 1980